

Stichting die sociale cohesie in een wijk wil bevorderen kan worden aangemerkt als anbi

Hof Den Bosch 9 juni 2011, 10/00636, LJV BT6822, MK II

Belastingjaar/tijdvak 2009

Trefwoorden algemeen belang, doelgroepetoets, quid-pro-quo-toets, vermogensvorming

- Artikel 41a, Uitv.reg. IB 2001
- Artikel 6.33, Wet IB 2001

Samenvatting

Belanghebbende is een stichting die een wijkcentrum beheert en onder meer tot doel heeft de bevordering van het welzijn en de behartiging van de belangen van de wijkbewoners. In geschil is of zij kan worden aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling (anbi) als bedoeld in art. 6.33 Wet IB 2001. Daarvoor is vereist dat uit de regelgeving van de instelling en de feitelijke werkzaamheid moet blijken dat de instelling het algemeen belang dient. Het hof gaat uitgebreid in op dit vereiste en komt uiteindelijk tot de conclusie dat belanghebbende hieraan voldoet. De activiteiten van belanghebbende zijn in overeenstemming met haar statutaire doelstelling en zij dragen bij tot het welzijn van de buurt. Het door belanghebbende feitelijk en statutair nagestreefde doel vormt daarom volgens het hof een belang dat kwalificeert voor de anbi -status. Nu belanghebbende voorts de zogenoemde doelgroepetoets en quid-pro-quo-toets doorstaat, dient zij het algemeen belang en kan zij worden aangemerkt als een anbi. (Hoger beroep ongegrond.)

Commentaar ([Molenaar](#)*)

Met deze uitspraak bevestigt het hof de eerdere uitspraak van Rechtbank Breda (12 juli 2010, [NTRF 2010/1251](#) zonder commentaar). Maar het hof kiest wel voor een volledig andere aanpak van de beoordeling, met een uitgebreide bespreking van (algemeen) belang, doelgroepetoets en quid-pro-quo-toets. Dat doet het hof ook in zijn uitspraak van dezelfde datum over het rhythm & bluesfestival (9 juni 2011, nr. 10/00501, nog niet gepubliceerd in NTRF). De quid-pro-quo-toets is nieuw en leidt het hof af uit het Scientology-arrest van de Hoge Raad (7 november 2003, [NTRF 2003/1886](#) met commentaar van Vrolijk). In beide zaken van het hof is inmiddels cassatie bij de Hoge Raad aangetekend, dus die zal moeten beslissen of de benadering van het hof de juiste is.

Ik kan voorstellen dat het wijkcentrum niet meer goed begrijpt waar het in beland is. Op het aanvraagformulier voor een anbi-beschikking hoefde namelijk alleen de doelstelling vermeld te worden en zeven vragen met 'ja' beantwoord te worden, dus daar leek het tamelijk eenvoudig. Maar vervolgens bleek het anbi-team van de Belastingdienst met een uitgebreide beoordeling te komen en moest dit wijkcentrum naar de rechtbank en het hof om vervolgens van deze laatste na ruim twee jaar een uitspraak van maar liefst 5.600 woorden te krijgen. Als klap op de vuurpijl stapt de staatssecretaris ook nog naar de Hoge Raad. En dat allemaal omdat hij zelf bij de invoering van het anbi-begrip per 1 januari 2008 een open norm i.p.v. duidelijke criteria wilde stellen en de invulling daarvan aan de praktijk wilde overlaten. Nou, dat hebben we geweten met dit soort (en vele andere) rechtszaken.

Gelukkig is dit vanaf 2012 voorbij, want met de Geefwet komt het anbi-begrip in het nieuwe art. 5b AWR te staan met daarbij specifieke categorieën van algemeen nut (zie wetsvoorstel van 15 september 2011,

* Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

[NTR 2011/2115](#)). Als eerste wordt in art. 5b, lid 3, onderdeel a AWR 'welzijn' genoemd, waar dit wijkcentrum dat de sociale cohesie wil bevorderen onder zal vallen. In onderdeel 3.3. van de MvT bij de Geefwet schrijft de staatssecretaris van Financiën dat deze categorieën een verduidelijking van het bestaande anbi-begrip zijn. Ik vat dat zo op dat de categorieën ook voor het verleden zullen gelden, waardoor er over het algemeen belang van dit wijkcentrum geen twijfel meer hoeft te bestaan, ook niet in de cassatieprocedure voor de Hoge Raad.

Misschien gaat het bij de Hoge Raad in deze zaak dan nog wel over onderdelen als het vermogensplafond (de stichting heeft een behoorlijk vermogen van € 280.000, dat echter grotendeels bestemd is voor een verbouwing), het winststreven, de afwezigheid van een actueel beleidsplan en de bepaling over de bestemming van het liquidatiesaldo bij opheffing. Het lijkt erop dat het anbi-team van de Belastingdienst zich de afgelopen drie jaar op deze punten 'roomser dan de paus' heeft opgesteld om de open norm met rechterlijke uitspraken ingevuld te krijgen. Het is echter te hopen dat ook hierin verandering komt per 2012 en dat de nieuwe uitvoeringsregels bij art. 5b AWR voldoende duidelijkheid gaan geven, zodat de onzekerheid en de meeste tijdrovende en kostbare gerechtelijke procedures over de anbi-status tot het verleden gaan behoren.